

KARTA PRZEDMIOTU

Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów: Ratownictwo medyczne
Forma studiów: niestacjonarne
Stopień studiów: licencjackie
Rok akademicki: 2024/2025

SOCJOLOGIA MEDYCYNY	
NAZWA PRZEDMIOTU	Socjologia medycyny
LICZBA PUNKTÓW ECTS	1
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
PROWADZĄCY	Joanna Bierówka
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	Joanna Bierówka
LICZBA GODZIN	
WYKŁADY	20
CELE PRZEDMIOTU	
CEL 1	Przekazanie studentom wiedzy na temat społecznych uwarunkowań zdrowia, choroby i niepełnosprawności. Przedstawienie postaw społecznych wobec chorób, chorych i niepełnosprawnych. Pokazanie społeczno-kulturowych uwarunkowań zawodów medycznych i funkcjonowania instytucji ochrony zdrowia. Wskazanie najistotniejszych problemów zdrowotnych w Polsce i na świecie.
CEL 2	Budowanie bardziej świadomej, dojrzałej i otwartej postawy studentów wobec pacjentów, współpracowników oraz własnej roli zawodowej.
EFEKTY UCZENIA SIĘ	

SOCJOLOGIA MEDYCyny

EUK6_W4	<p>Wiedza: Student zna wybrane teorie socjologiczne mające zastosowanie w ratownictwie medycznym.</p> <p>Wiedza: Student rozumie społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego na stan zdrowia</p> <p>Wiedza: Student zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy</p> <p>Wiedza: Student zna postawy społeczne wobec zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia</p> <p>Wiedza: Student rozumie społeczną rolę ratownika medycznego</p> <p>Wiedza: Student zna podstawowe zagadnienia dotyczące polskich i światowych problemów zdrowotnych</p> <p>Wiedza: Student rozumie podstawy zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych przejawiających się między innymi w postaci używania substancji psychoaktywnych, chorób cywilizacyjnych i psychicznych, samobójstwach</p>
EUK6_U2	<p>Umiejętności: Student potrafi uwzględnić w relacji z pacjentem psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej</p> <p>Umiejętności: Student potrafi uwzględnić w relacji z pacjentem wpływ różnic społeczno – kulturowych</p>
EUK6_U3	<p>Umiejętności: Student potrafi podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób</p>
EUK6_KS1	<p>Kompetencje: Student jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem</p>
EUK6_KS2	<p>Kompetencje: Student jest gotów do dostrzegania czynników społeczno-kulturowych wpływających na reakcje własne i pacjenta</p>
EUK6_KS3	<p>Kompetencje: Student jest gotów do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta.</p>
EUK6_KS4	<p>Kompetencje: Student jest gotów do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym</p>
EUK6_KS6	<p>Kompetencje: Student jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta</p>

WYMAGANIA WSTĘPNE

SOCJOLOGIA MEDYCyny

brak

TREŚCI PROGRAMOWE

SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH

WYKŁAD 1

Wprowadzenie do socjologii medycyny: Początki socjologii medycyny i czynniki przyczyniające się do jej powstania. Przedmiot socjologii medycyny i jej zadania.

WYKŁAD 2

Biomedyczny model zdrowia. Czynniki leżące u podstaw jego powstania. Podstawowe założenie modelu oraz ich krytyka. Ograniczona skuteczność współczesnej medycyny, koncepcja jatrogeny i medykalizacji. Rola reklamy i innych czynników rynkowych w kształtowaniu oczekiwań pacjentów wobec terapii. Kontrowersje i dylematy etyczne towarzyszące rozwojowi medycyny: eugenika i inżynieria genetyczna. Patologie instytucji ochrony zdrowia wynikające z ich zakorzenienie w społeczeństwie nowoczesnym: biurokracja i makdonaldyzacja.

WYKŁAD 3

Koncepcja przejścia zdrowotnego. Przemiany współczesnych pacjentów – rosnąca refleksyjność. Kulturowe i materialne czynniki zdrowia. Epidemiologia społeczna. Medycyna alternatywna i uzupełniająca. Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby.

WYKŁAD 4

Niepełnosprawność. Definiowanie niepełnosprawności. Skala niepełnosprawności i jej przyczyny w Polsce i na świecie. Sytuacja społeczno-ekonomiczna osób z niepełnosprawnościami. Przemiany podejścia do niepełnosprawności w różnych okresach historycznych. Mity i stereotypy dotyczące osób z niepełnosprawnościami. Medyczny i społeczny model niepełnosprawności.

WYKŁAD 5

Sytuacja zdrowotna Polski i jej uwarunkowania. Najważniejsze fakty: długość życia i umieralność. Najczęstsze przyczyny chorób i zgonów. Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania. Uzależnienia substancjalne i behawioralne. Samobójstwa.

WYKŁAD 6

Zdrowie i choroba we współczesnym świecie: Wzrost demograficzny; Koncepcja przejścia demograficznego; Śmiertelność okołoporodowa, śmiertelność dzieci i niemowląt; HIV-AIDS; Dostęp do wody, infrastruktury medycznej i sanitarnej; Starzenie się społeczeństw rozwiniętych; Stosunek do śmierci w różnych regionach świata; Eutanazja.

METODY DYDAKTYCZNE

M1

Prezentacje multimedialne

M2

Praca z tekstem

M3

Wykład

SOCJOLOGIA MEDYCYNY

M4

Dyskusja

NAKŁAD PRACY STUDENTAGODZINY KONTAKTOWE
Z NAUCZYCIELEM
AKADEMICKIM

20

GODZINY BEZ UDZIAŁU
NAUCZYCIELA
AKADEMICKIEGO

5

SUMARYCZNA LICZBA
GODZIN DLA PRZEDMIOTU

25

REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA

Studenci uczestniczą w zajęciach oraz przygotowują zadane przez wykładowcę lektury. Przedmiot kończy się zaliczeniem w formie testu jednokrotnego wyboru.

METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW

W ZAKRESIE WIEDZY

Test jednokrotnego wyboru

W ZAKRESIE
UMIEJĘTNOŚCIW ZAKRESIE
KOMPETENCJI
SPOŁECZNYCH

Aktywność na zajęciach

SPRAWDZIANY
KSZTAŁTUJĄCE

Oceny za aktywność

SPRAWDZIANY
PODSUMOWUJĄCE
(I i II termin)Test jednokrotnego wyboru
W drugim terminie zaliczenie ustne**KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ**

NA OCENĘ 3,0

60-69%

NA OCENĘ 3,5

70-79%

NA OCENĘ 4,0

80-85%

NA OCENĘ 4,5

86-94%

NA OCENĘ 5,0

95-100%

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

SOCJOLOGIA MEDYCyny

Anthony Giddens, *Socjologia*, Warszawa 2012 lub 2020: *Zdrowie, choroba, niepełnosprawność*.
Wykładowca przekazuje studentom aktualizowana każdego roku prezentację.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

Anita Majchrowska (red.), *Wybrane elementy socjologii. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych*, Lublin 2003.

Beata Tobiasz-Adamczyk, *Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby*, Kraków 2000

Jarosław Barański, Włodzimierz Piątkowski, *Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny*, Wrocław 2002.